

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:
- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de erkenningsregeling voor en de opdracht van de deskundige toegankelijkheid
 - Eerste principiële goedkeuring

Samenvatting

Door middel van de wijziging van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid¹, bepaalt het nieuwe artikel 14novies dat de Vlaamse Regering natuurlijke personen of rechtspersonen kan aanduiden als deskundige toegankelijkheid.

De Vlaamse Regering bepaalt met dit besluit:

1° de opdracht van de deskundigen toegankelijkheid;

2° de erkenningsvoorwaarden van de deskundigen toegankelijkheid;

3° de nadere regels voor de erkenningsprocedure en het toezicht op de werkzaamheden van de deskundigen toegankelijkheid.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Beleidsveld: Gelijke Kansen en Integratie en Inburgering

Inhoudelijke structurelement: het gelijkekansenbeleid

Beleidsdoelstelling:

Vlaams Regeerakkoord 2019-2024:

"Een integraal toegankelijke leefomgeving is de sleutel tot een maatschappij waarin iedereen gelijke kansen heeft. We kiezen voor een inclusieve maatschappij, met oog voor de fysieke en digitale administratieve toegankelijkheid voor alle burgers en met gespecialiseerde dienstverlening op maat

¹ Decreet van 22 maart 2024 tot wijziging van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid

voor mensen met een handicap of chronische aandoening. Het gaat daarbij dus niet alleen om personen met een handicap, maar ook oudere mensen, mensen met een tijdelijke handicap of ouders met een kindwagen. De Vlaamse overheid zet zelf de toon door vanuit de verschillende beleidsdomeinen gerichte, coherente ambities voorop te stellen en integrale toegankelijkheid, niet in het minst van personen met een handicap, als absolute kwaliteitsvoorwaarde in te schrijven binnen het beleid. Zo wordt het een automatisme binnen de werking van alle Vlaamse beleidsdomeinen. We vervullen als overheid hierbij een voorbeeldrol door onze dienstverlening, zowel fysiek als digitaal, integraal toegankelijk te maken en te ontdoen van drempels die participatie in de weg staan.”

“We gaan ook na hoe er beter gegarandeerd kan worden dat nieuwe of verbouwde publiek toegankelijke gebouwen effectief toegankelijk zijn en nemen de nodige maatregelen.”

Beleidsnota 2019-2024 Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering:

OD 3.5 We maken van Vlaanderen een integraal toegankelijke regio

“We streven naar een efficiënte en doeltreffende toegankelijkheidsregelgeving die de basistoegankelijkheid van de bebouwde omgeving verzekert. De stedenbouwverordening toegankelijkheid koppelt de bouwvergunning voor publiek toegankelijke gebouwen aan een aantal verplichtingen inzake basistoegankelijkheid. In de voorbije regeerperiode werd een evaluatie op de verordening gestart. Het rapport wordt binnenkort opgeleverd en vormt de basis voor eventuele bijsturing zodat er beter gegarandeerd kan worden dat nieuwe of verbouwde publiek toegankelijke gebouwen effectief toegankelijk zijn.”

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingstechnisch- en taaladvies

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2024/133 van 3 april 2024.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 draagt uitgesproken ambities voor een integraal toegankelijk Vlaanderen. Een leefomgeving die voor iedereen toegankelijk is, is essentieel voor een maatschappij waarin iedereen gelijke kansen heeft. Niet in het minst de mensen met een handicap. Deze ambitie vraagt om verschillende acties en initiatieven. Daarom wil Vlaanderen over de verschillende beleidsdomeinen heen toegankelijkheid inschrijven als absolute kwaliteitsvoorwaarde. De overheid stelt zich daarbij tot doel een voorbeeldrol op te nemen door de eigen dienstverlening zowel fysiek als digitaal, integraal toegankelijk te maken en te ontdoen van drempels die participatie in de weg staan.

Dit beleid wordt geïnspireerd en gestuurd vanuit het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (hierna: VN-Verdrag Handicap). Toegankelijkheid vormt een van de grondbeginselen van dit Verdrag. In concreto stelt artikel 9.1 dat de verdragsstaten de passende maatregelen moeten nemen om personen met een handicap op voet van gelijkheid met anderen de toegang te garanderen tot de fysieke omgeving, tot vervoer, informatie en communicatie, met inbegrip van informatie- en communicatietechnologieën en -systemen, en tot andere voorzieningen en diensten die openstaan voor, of verleend worden aan het publiek, in zowel stedelijke als landelijke gebieden.

Eén van de maatregelen die kan zorgen voor een betere toegankelijkheid in Vlaanderen is een gewijzigde regelgeving voor de bebouwde omgeving.

Met de zogenaamde toegankelijkheidsverordening (besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening betreffende toegankelijkheid) heeft Vlaanderen sinds 2009 een eigen regelgevend instrument. Deze verordening legt een aantal minimale toegankelijkheidseisen op bij het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning voor (delen van) gebouwen die voor het publiek toegankelijk zijn.

Het agentschap Toegankelijk Vlaanderen (hierna ook benoemd onder zijn handelsbenaming "Inter"), onderwierp de toegankelijkheidsverordening in 2019 aan een uitgebreid evaluatieonderzoek in opdracht van de ministers van Gelijke Kansen en Omgeving.

Het rapport besluit dat de toegankelijkheidsverordening als instrument geschikt is, aangezien het belangrijk is om bij nieuwbouw en (grondige) verbouwingswerken te zorgen voor een structurele toegankelijkheid. Niettemin blijkt dat het instrument geoptimaliseerd kan worden om het gebouwenpatrimonium toegankelijker te maken.

Op 17 februari 2023 keurde de Vlaamse Regering een conceptnota goed (VR 2023 1702 MED.0061/1BIS) met betrekking tot de bijsturing van de reglementering inzake toegankelijkheid. Via verschillende (regelgevende) initiatieven wordt werk gemaakt van de vooropgestelde wijzigingen:

- Het decreet tot wijziging van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid, riep zogenaamde "deskundigen toegankelijkheid" in het leven om de conformiteit van concrete vergunningsdossiers met de normen van de toegankelijkheidsverordening te garanderen.
- Een vernieuwde gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid, moet zorgen voor een helderder regelgevend kader, dat enerzijds voldoende rechtszekerheid creëert en anderzijds de nodige pragmatiek toelaat wanneer de bestaande omgeving daartoe noopt.
- Een bijsturing van de omgevingsvergunningsaanvraagprocedure waarbij enerzijds de toegankelijkheidsnota, opgesteld door een erkende deskundige toegankelijkheid, verplicht deel uitmaakt van de vergunningsaanvraag en anderzijds een advies van Inter wordt gevraagd wanneer de vergunningsaanvraag afwijkt van de toegankelijkheidsverordening.

Voorliggend besluit van de Vlaamse Regering geeft als dusdanig uitvoering aan artikel 14novies van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid. Artikel 14novies luidt als volgt:

"Art. 14novies. De Vlaamse Regering kan natuurlijke personen of rechtspersonen aanduiden als deskundige toegankelijkheid. De Vlaamse Regering bepaalt:

1° de erkenningsvoorwaarden;

2° de nadere regels voor de erkenning en de duur, de schorsing en de intrekking ervan en de administratieve beroepsprocedure;

3° de opdrachten van de deskundigen toegankelijkheid.

Het agentschap Toegankelijk Vlaanderen, vermeld in het decreet van 28 maart 2014 houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Toegankelijk Vlaanderen in de vorm van een private stichting, is van rechtswege aangeduid als een erkende deskundige toegankelijkheid."

Conform de delegaties die dit artikel aan de Vlaamse Regering verleent, bepaalt dit besluit van de Vlaamse Regering de erkenningsvoorwaarden van de deskundige toegankelijkheid, de erkenningsprocedure en het toezicht op de werkzaamheden van de erkende deskundigen toegankelijkheid.

We herinneren er hierbij pro memorie aan dat Inter door middel van artikel 14novies, tweede lid, van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid van rechtswege als deskundige toegankelijkheid werd aangesteld.

Dit besluit van de Vlaamse Regering en de intenties richting een meer doeltreffende toegankelijkheidsregelgeving komen tegemoet aan de aanbevelingen die de resolutie van het Vlaams Parlement (over het verbeteren van de toegankelijkheid van de publieke gebouwen en de publieke ruimte in Vlaanderen, zoals aangenomen in de plenaire vergadering van 20 april 2022). Deze resolutie formuleert omtrent een bijsturing van de regelgeving over de toegankelijkheid van openbare gebouwen. Deze aanpak ligt eveneens in lijn met eerdere beleidsadviezen van de Vlaamse adviesraad handicap NOOZO omtrent het wenselijk toegankelijkheidsbeleid en met de conclusies uit de hoorzitting in de Verenigde Commissies voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering en voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie van het Vlaams Parlement.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Definities

Artikel 1

Dit artikel definieert de termen agentschap en minister.

Hoofdstuk 2. Opdracht en Erkenningsvoorwaarden van de deskundige toegankelijkheid

Artikel 2

Het eerste lid van dit artikel omschrijft de opdracht van een deskundige toegankelijkheid. Een deskundige toegankelijkheid is verantwoordelijk voor de opmaak van een toegankelijkheidsnota. De toegankelijkheidsnota omschrijft de overeenstemming van een omgevingsvergunningsaanvraag voor het bouwen, herbouwen, verbouwen of uitbreiden van gebouwen, gebouwonderdelen en de buitenaanleg ervan die voor publiek of personeel toegankelijk zijn, met de Toegankelijkheidsverordening van 2024.

Het tweede lid van dit artikel bepaalt dat de natuurlijke persoon die in aanmerking wenst te komen voor een erkenning als deskundige toegankelijkheid in het Vlaams Gewest en om deze erkenning te behouden, onder voorbehoud van de bepalingen in het derde lid van artikel 2, minstens aan de voorwaarden van artikel 3 tot en met 6 moet voldoen.

In overeenstemming met de Richtlijn Beroepskwalificaties² wordt in het derde lid bepaald dat dienstverrichters die zijn gevestigd in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte of in een ander gewest in België, en die over een aantoonbare beroepskwalificatie beschikken die in hun lidstaat of gewest toegang geeft tot het uitoefenen van het beroep van deskundige toegankelijkheid voor de tijdelijke en incidentele uitoefening van dat beroep vrijgesteld zijn van het verkrijgen van een voorafgaande erkenning.

Artikel 3

Als eerste voorwaarde om in aanmerking te komen voor de erkenning als deskundige toegankelijkheid bepaalt artikel 3 dat de kandidaat-deskundige minstens moet ingeschreven zijn op één van de tabellen van de Orde van Architecten.

Deze weloverwogen keuze houdt, middels de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van den titel en van het beroep van architect, bijzondere en noodzakelijke kwaliteitsgaranties in voor de uitoefening van de opdracht van deskundige toegankelijkheid:

- De Orde van Architecten waakt over de naleving van de deontologische code van architecten. Ze houdt toezicht op de eer, de discretie en de waardigheid van de leden van de Orde in de uitoefening of naar aanleiding van de uitoefening van het beroep. De Orde van Architecten doet aangifte bij de rechterlijke overheid van elke inbreuk op de wetten en reglementen tot bescherming van de titel en van het beroep van architect (artikel 2 van de wet van 26 juni 1963 tot instelling van een orde van architecten).
De controle op de naleving van de deontologische regels heeft onder andere tot doel erover te waken dat architecten in volle onafhankelijkheid hun opdracht kunnen uitvoeren met respect voor de belangen van de opdrachtgever, de eindgebruiker en de samenleving. De Orde houdt ook toezicht op de naleving van de deontologische regels in de relaties tussen architecten onderling.

² Richtlijn 2005/36/EG van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties, *Pb.L.* 30 september 2005, nr. 255/22.

- De inschrijvingen op de tabellen van de Orde van Architecten, bieden de garantie dat een erkende deskundige toegankelijkheid een praktiserende architect betreft die een beroepsverzekering heeft afgesloten en bijgevolg de volle aansprakelijkheid kan dragen voor het opgestelde toegankelijkheidsnota.
De architect die instaat voor de vergunningaanvraag van een project, en de behandeling van het toegankelijkheidsaspect omwille van onvoldoende kennis uitbesteedt aan een deskundige toegankelijkheid, kan zich derhalve ten volle beroepen op het advies en de beoordeling van deze deskundige toegankelijkheid.

Artikel 4

Artikel 4 bepaalt dat de kandidaat-deskundige, om in aanmerking te komen voor een erkenning, de basisopleiding moet volgen die Inter organiseert. De kandidaat-deskundige moet eveneens slagen voor het evaluatiemoment dat aansluit op de basisopleiding. Ook de kandidaat-deskundige die een gelijkwaardige opleiding in een andere lidstaat heeft gevolgd kan in overeenstemming met de Richtlijn Beroepskwalificaties erkend worden.

Het staat iedereen vrij om deel te nemen aan deze basisopleiding. Ze kan bijvoorbeeld zinvol zijn voor een technisch tekenaar die actief is binnen een architectenbureau of andere personen die bij het ontwerpproces zijn betrokken. Echter, enkel diegene die ook voldoet aan de beroepsvereiste van artikel 3, en dus praktiserend architect is, komt ook daadwerkelijk in aanmerking voor een erkenning als deskundige toegankelijkheid.

De minister kan nog verdere regels bepalen omtrent de inhoud en de organisatie van de basisopleiding en de evaluatie. In de toekomst zal bekeken worden of het noodzakelijk en wenselijk is om een retributie in te voeren voor de basisopleiding en de evaluatie. Hiervoor is evenwel een decretale basis nodig.

Artikel 5

Een verklaring op erewoord maakt eveneens onderdeel uit van de erkenningsvoorwaarden. Daarin verklaart de kandidaat-deskundige minstens dat hij zijn taken op onafhankelijke wijze ten aanzien van zijn opdrachtgevers zal uitvoeren en daarbij commerciële belangenvermenging zal vermijden.

Artikel 6

De erkenning als deskundige toegankelijkheid is in beginsel niet in de tijd beperkt. Om de erkenning als deskundige toegankelijkheid te behouden, is het wel noodzakelijk de permanente vorming te volgen die Inter zal organiseren. De minister kan naast Inter ook andere organisatoren aanduiden voor het organiseren van een deel van de permanente vorming. In dat geval zullen nadere regels hierover vastgelegd worden via ministerieel besluit.

Deze verplichte vorming zal georganiseerd worden wanneer zich belangrijke evoluties of wijzigingen zouden voordoen rond de toegankelijkheidsregelgeving. De minister kan bijkomende voorwaarden vastleggen omtrent de organisatie, de vorm, de inhoud, de frequentie en de duur van de vorming. Bij ingrijpende wijzigingen kan de minister ook beslissen om een evaluatie te koppelen aan de permanente vorming.

Inter zal de permanente vormingssessie steeds meermaals organiseren, zodat elke deskundige toegankelijkheid in de mogelijkheid is het meest geschikte moment te kiezen om deze vorming te volgen. De haalbaarheid zal ook steeds overwogen worden om de vormingssessie digitaal aan te bieden, zodat de deskundige de vorming op een moment van keuze kan volgen.

Naast de verplichte permanente vorming, zal Inter eveneens vrijblijvende opleidingsmomenten organiseren rond onder meer goede praktijkvoorbeelden.

In de toekomst zal bekeken worden of het noodzakelijk en wenselijk is om een retributie in te voeren voor de permanente vorming. Hiervoor is evenwel een decretale basis nodig.

Hoofdstuk 3. Erkenningsprocedure

Artikel 7

Inter is belast met het behandelen van de erkenningsaanvraag. Het agentschap voorziet hiervoor in een toegankelijke en gebruiksvriendelijke procedure.

Artikel 7 beschrijft verder de elementen waaruit een ontvankelijke erkenningsaanvraag bestaat. De kandidaat-deskundige dient daarvoor bij Inter een erkenningsaanvraag in met daarin minstens het bewijs van inschrijving op de tabel van de Orde van Architecten en de ondertekende verklaring op erewoord.

De gegevens omtrent het volgen van de basisopleiding en het succesvol voltooien van de evaluatie, zijn bij Inter bekend.

In het derde lid wordt bepaald dat een bevestiging van ontvangst en ontvankelijkheid wordt bezorgd door Inter indien de aanvraag ontvankelijk is. Indien de aanvraag niet ontvankelijk is, deelt Inter dit eveneens mee en wordt de erkenningsaanvraag geweigerd. Deze mededelingen gebeuren binnen de acht dagen na ontvangst van de erkenningsaanvraag.

Artikel 8

Wie aan de erkenningsvoorwaarden voldoet, ontvangt van Inter de erkenning voor onbeperkte duur binnen de dertig dagen na ontvangst van de erkenningsaanvraag.

Inter zal de erkenningsaanvraag weigeren aan diegene die niet aan de voorwaarden voldoet. Dit wordt eveneens meegedeeld binnen de dertig dagen na ontvangst van de erkenningsaanvraag.

Indien er geen beslissing wordt genomen binnen de dertig dagen na ontvangst van de erkenningsaanvraag, wordt de erkenning geacht te zijn verleend.

Artikel 9

Inter kent aan de erkende deskundige toegankelijkheid een erkenningsnummer toe en voegt deze toe aan de elektronische lijst met erkende deskundigen die consulteerbaar is op de website van Inter.

Elke deskundige toegankelijkheid kan er op elk moment vrijwillig voor kiezen afstand te doen van zijn erkenning. In dat geval wordt zijn naam verwijderd van de elektronische lijst. Wanneer deze deskundige nadien opnieuw wenst erkend te worden, dient hij een nieuwe erkenningsaanvraag in en moet hij opnieuw aan de voorwaarden van artikel 3 tot en met 5 voldoen.

Wanneer er zich wijzigingen voordoen in de gegevens die betrekking hebben op de erkenning, brengt de deskundige toegankelijkheid daar Inter onmiddellijk van op de hoogte. Gesteld dat iemand bijvoorbeeld niet langer het beroep zou uitoefenen van architect, en als dusdanig ook niet langer voorkomt op de tabellen van de Orde van Architecten, dan meldt die dat bij Inter. In dat geval zal de erkenning evenzeer stoppen, en zal het agentschap het erkenningsnummer opheffen en betrokkene van de elektronische lijst schrappen.

Artikel 10

Inter ziet toe op de werkzaamheden van de deskundige toegankelijkheid. Het voert daarvoor steekproefsgewijze controles uit op de nota's van de erkende deskundige toegankelijkheid die bij een aanvraag voor omgevingsvergunning gevoegd worden. Bij de melding of het vermoeden van onregelmatigheden kan het agentschap ook gerichte controles uitvoeren op de toegankelijkheidsnota's van een erkende deskundige toegankelijkheid.

Inter kan verder ook op elk moment nagaan of de deskundige toegankelijkheid voldoet, of nog steeds voldoet, aan de erkenningsvoorwaarden van artikel 3 tot en met 6.

Dit artikel machtigt de personeelsleden van Inter tot het uitvoeren van deze controles.

Artikel 11

In het geval Inter bij de controle een tekortkoming vaststelt, brengt het de betrokken deskundige toegankelijkheid daarvan via aangetekend schrijven op de hoogte. De tekortkoming kan te maken hebben met de erkenningsvoorwaarden, het naleven van de verklaring op erewoord of met kennelijke onbekwaamheid. Onder kennelijke onbekwaamheid worden al dan niet intentionele fouten bij de opmaak van de toegankelijkheidsnota verstaan.

De betrokken deskundige toegankelijkheid kan aansluitend Inter verzoeken om binnen de dertig dagen na het verzenden van de aangetekende brief, gehoord te worden.

Artikel 12

Na verloop van dertig dagen na het verzenden van de aangetekende brief, kan Inter beslissen tot volgende sancties:

- in het geval de deskundige toegankelijkheid niet langer aan de erkenningsvereisten voldoet, bijvoorbeeld wanneer hij niet langer voorkomt op de tabel van de Orde van Architecten, kan de erkenning geschorst worden totdat de betreffende tekortkomingen zijn weggewerkt;
- in het geval waarbij inbreuken vastgesteld worden op de bepalingen van de verklaring op erewoord, alsook in het geval van kennelijke onbekwaamheid, kan de erkenning geschorst worden tot op het moment dat de betrokken deskundige toegankelijkheid opnieuw slaagt voor een door het agentschap georganiseerde evaluatie;
- wanneer de betrokkene bovendien al twee eerdere schorsingen opliep, kan het agentschap de erkenning definitief intrekken. Om daarna nog opnieuw een erkenning te verkrijgen zal de betrokkene opnieuw moeten voldoen aan alle erkenningsvereisten en als dusdanig opnieuw een basisopleiding volgen en de evaluatie met succes afronden.

Gedurende de periode van een schorsing en bij een intrekking van de erkenning kan de erkende deskundige toegankelijkheid geen activiteiten meer uitoefenen. Ook voor lopende opdrachten zal de geschorste erkende deskundige toegankelijkheid of de erkende deskundige toegankelijkheid waarvan de erkenning is ingetrokken, geen toegankelijkheidsnota's meer kunnen toevoegen aan de omgevingsvergunningsaanvraag.

Tijdens de periode van schorsing, alsook van zodra de erkenning zou worden ingetrokken, wordt de betrokken deskundige toegankelijkheid geschrapt uit de lijst van erkende deskundigen toegankelijkheid die gepubliceerd wordt op de website van Inter.

Artikel 13

Artikel 13 bepaalt de beroepsmogelijkheden voor de deskundige toegankelijkheid die door Inter geschorst werd of wiens erkenning werd ingetrokken.

De betrokken deskundige toegankelijkheid kan binnen een termijn van dertig dagen na de betekening van de schorsing of intrekking van de erkenning, beroep aantekenen bij de minister. De deskundige toegankelijkheid kan daarbij vragen om door de minister of zijn gemachtigde gehoord te worden.

Binnen de termijn van zestig dagen na de ontvangst van het beroep, bezorgt de minister of zijn gemachtigde de beslissing aan de betrokken deskundige toegankelijkheid; Wanneer een beslissing niet binnen die termijn werd betekend, wordt het beroep geacht gegrond te zijn.

In het geval het beroep gegrond werd verklaard door de minister of zijn gemachtigde neemt het agentschap de betrokkene onverwijld terug op in de gepubliceerde lijst van erkende deskundigen toegankelijkheid.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Artikel 14

Artikel 14 bevat de bepaling van inwerkingtreding. Dit besluit van de Vlaamse Regering treedt in werking op de dag na de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering.

Het is essentieel om zo snel mogelijk over een voldoende groot potentieel aan deskundigen toegankelijkheid te beschikken voordat de gewijzigde procedure in werking kan treden waarbij elke vergunningsaanvraag voor een gebouw dat voor publiek of personeel toegankelijk is, een toegankelijkheidsnota van de deskundige toegankelijkheid moet bevatten.

Artikel 15

Artikel 15 bevat de uitvoeringsbepaling en behoeft geen nadere toelichting.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Toelichting

De bepalingen van dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering hebben een weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Inter zal immers opleidingen en evaluatiemomenten dienen te organiseren en een systeem van opvolging en registratie moeten opzetten.

In een eerste fase zullen hier geen retributies voor worden gevraagd. Het is de intentie van de Vlaamse Regering om zo veel als mogelijk architecten te overtuigen om het erkenningstraject te doorlopen, en als dusdanig ook de nodige expertise te verwerven om de toegankelijkheidsvereisten binnen het eigen ontwerp toe te passen. Dit sluit aan bij de ontwerpprincipes van het Universal Design, waarbij van bij het begin van het ontwerpproces aandacht wordt besteed aan het gebruik ervan door een zo divers mogelijk publiek.

Het is bovendien essentieel om zo snel mogelijk over een voldoende groot potentieel aan deskundigen toegankelijkheid te beschikken, zodat de gewijzigde procedure in werking kan treden waarbij elke vergunningsaanvraag voor een gebouw dat voor publiek of personeel toegankelijk is, een toegankelijkheidsnota van de deskundige toegankelijkheid moet bevatten.

Na deze eerste fase, waarbij de opleiding en erkenning kosteloos wordt aangeboden, zal hiervan een evaluatie plaats vinden. Op dat moment kan de Vlaamse Regering beslissen om alsnog een retributieregeling uit te werken voor dit erkenningstraject. Desgevallend zal daartoe dan de nodige decretale grond moeten voorzien worden.

Verwacht wordt dat voor het opzetten en organiseren van de erkenningstrajecten in de periode 2024 t.e.m. 2027 volgende personeels- en middeleninzet vereist is:

- a) Voorbereiding, opzet, en uitvoer certifiërende opleidingen, en beheer erkenningen:

Na principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering van voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering, zal Inter starten met het voorbereiden en opzetten van de opleiding in het kader van de erkenning als deskundige toegankelijkheid.

Onderstaande tabel biedt een gedetailleerd overzicht voor de kosten die verbonden zijn aan de ontwikkeling en organisatie van het opleidingstraject, en het beheer van de erkenningsaanvragen, tot en met 2027.

Activiteit	Planning (t.e.m. 2027)	Inter profielen	Inzet (md)	Personeelskost Inter	Externe kost	Investing	Totaal
Aanbesteding e-learning modules	aug 24 - sept 24	K3	12	7.858 €			7.858 €
Aanwerven Inter medewerkers	mei 24 – aug 24	A1, K3	29	18.221 €		28.215 €	46.436 €
Creatie e-learning bewustzijn	okt 24 - febr 25	L1	5	2.959 €	55.301 €		58.260 €
Creatie e-learning regelgeving	okt 24 - febr 25	L1	3	1.775 €	31.815 €		33.590 €
Opzetten en aanpassen procedures	aug 24 – mrt 25	A1, K3, L1	47	21.435 €			21.435 €
Aanbesteding LMS	mei 24 - juli 24	K3	12	7.858 €			7.858 €
LMS Setup en configuratie	aug 24 – dec 24				12.415 €		12.415 €
Informatiecampagne	aug 24 – sept 27	B1a, K3, L1	251	130.043 €	136.757 €		266.799 €
Creatie inleefsessies	jan 26 - mei 26	A1, B1b, L1	16,5	8.754 €			8.754 €
Creatie classroomsessies	apr 25 - sept 25	A1, B1a, L1	16,5	8.644 €			8.644 €
Creatie certificatie	apr 25 - sept 25	A1, L1	4,5	2.363 €			2.363 €
Uitvoeren inleefsessies	jun 26 - dec 27	A1, L1	94,5	54.005 €			54.005 €
Uitvoeren classroom training	okt 25 – dec 27	A1, L1	124,5	71.627 €			71.627 €
Uitvoeren certificatie	okt 25 - dec 27	A1, L1	309	171.068 €			171.068 €
Jaarlijkse vorming	jun 26 – dec 27	A1, L1	70	34.857 €			34.857 €
LMS uitrol en opvolging	jan 25 – dec 27	A1, L1	153	67.577 €		69.255 €	136.832 €
Consultancy	mei 24 - dec 27				201.096 €		201.096 €
Totaal			1147,5	609.044 €	437.384 €	97.470 €	1.143.897 €

Het opleidingspakket dat architecten moeten volgen om in aanmerking te komen voor een erkenning als deskundige toegankelijkheid, heeft als primair doel om hen voldoende kennis te geven over de toegankelijkheidsvoorwaarden, zodat zij deze zelf kwalitatief kunnen toepassen in hun ontwerpen. Om deze doelstelling te bereiken zal een modulair traject opgezet worden, waarbij volgende fases doorlopen worden:

- 1) Ontwikkelen van een toegankelijkheidsbewustzijn: waarom is er nood aan een toegankelijke leefomgeving? Wat is de meerwaarde ervan?
- 2) Begrijpen van de toegankelijkheidsregelgeving: het theoretische kader van de verordening kennen (definities, toepassingsgebied, normen en afwegingskaders), alsook de vergunningsaanvraagprocedure bij gebouwen die voor publiek of personeel toegankelijk zijn.
- 3) Toepassen van de praktijk van de toegankelijkheidsregelgeving in het eigen ontwerp: ontwikkelen en evalueren van toegankelijkheidsoplossingen, alsook het kennen en inzetten van de beschikbare, ondersteunende toegankelijkheidstools.

Inter zal hiertoe volgende opleidingsmodules ontwikkelen:

- Module 1: e-learning (1u15): bewustwordingsfilmpje en inleiding in de toegankelijkheid. Het leerdoel wordt getest via een afsluitende quiz.
- Module 2: e-learning (1u): verschillende instrumenten en voorschriften rond integrale toegankelijkheid).
- Classroom training (1 dag):
 - praktijkcasus toepassing regelgeving en workshop oplossingsontwikkeling en -evaluatie;
 - met aansluitend evaluatiemoment;
 - de evaluatie van de schriftelijke proef volgt nadien (de tijdsinvestering voor de beoordeling wordt geraamd op 0.5 uur per examen).
- Permanente vorming: Inter zal een permanent vormingsaanbod ontwikkelen, waar inleefsessies onderdeel zullen van uitmaken. Bij MB zal bepaald worden welk aandeel verplicht te volgen is.

Voor de organisatie en het beheer van het opleidingstraject en de opvolging van de erkenningen zal een leerplatform, een zogenaamd learning management system (LMS), opgezet worden.

Uitgangspunten die verder gehanteerd werden voor de berekeningen:

- Voor de ontwikkeling van de twee e-learnings, de informatiecampagne en het LMS-systeem zal een beroep gedaan worden op externe ondersteuning.
 - Een informatiecampagne zal noodzakelijk zijn om architecten te informeren over het feit dat er een nieuwe toegankelijkheidsregelgeving is in Vlaanderen, alsook om architecten warm te maken om het opleidingstraject te volgen tot erkende deskundige toegankelijkheid. Dit zal gekoppeld worden aan een bredere algemene sensibilisering rondom de nood en meerwaarde van een toegankelijke leefomgeving. De voorbereiding van de campagne zal starten in het najaar van 2024 en aangehouden worden tot het najaar van 2027. Eén derde van de geraamde campagnekost is bestemd voor de betrokkenheid van Inter-medewerkers.
 - Het LMS zal toelaten het lesmateriaal te beheren en cursisten er toegang tot te verlenen, de voortgang van elke cursist monitoren, en een communicatiekanaal bieden tussen de kandidaat toegankelijkheidsdeskundige en Inter. Ook de permanente vorming wordt via dit LMS geregistreerd. De geraamde kostprijs is gebaseerd op de prijs van een bestaand LMS-pakket dat voldoet aan de vereisten van de opdracht (een uitgebreidere markverkenning volgt binnen de eigenlijke uitvoering van de opdracht).
 - Extern advies: voor het opzetten en ontwikkelen van het opleidingstraject wordt beroep gedaan op externe adviesverlening en ondersteuning. Het betreft concreet volgende onderdelen, die buiten de kennis en ervaring van Inter liggen:
 - het uitwerken, plannen en uitvoeren van diverse initiatieven voor 'blended learning solutions' richting de doelgroep van de architecten;
 - de digitalisering van de werking en de dienstverlening vanuit het Inter, data governance & data management en toepassingen van vernieuwende technologieën;
 - juridische adviesverlening.
- Een deelname van 2.000 architecten aan het erkenningstraject in een eerste fase (oktober '25 tot september '26) en vervolgens 500 deelnemers per jaar;
- Een classroom sessie kan voor groepen tot 125 personen, de workshops worden begeleid door 5 Inter-medewerkers;

- De e-learning modules zullen continu ter beschikking zijn;
- Rekening houdend met het beoogde aantal erkenningsaanvragen (2.000 in een eerste erkenningsjaar) zullen de classroomsessies (incl. evaluatiemoment) maandelijks aangeboden worden. In een latere fase (500 erkenningsaanvragen per jaar) zal het nog steeds minstens gaan over tweemaandelijks classroomsessies;
- Bij de inleefsessies (onderdeel van de permanente vorming), waarbij een gebouw bezocht wordt vanuit het standpunt van een persoon met een handicap (2,5 u), kunnen telkens maximaal 20 personen deelnemen, begeleid door twee Inter-medewerkers. Het voorzien van deze inleefsessies voor de beoogde groep van 2.000 architecten, betekent dat deze sessies in een eerste fase wekelijks zullen aangeboden worden. In een latere fase zullen deze maandelijks aangeboden worden;

Naar aanleiding van de verdere ontwikkeling en concretisering van het opleidingstraject, zal er nog verdere afstemming voorzien worden met de architectenkoepels (in concreto de Orde van Architecten en NAV). De uitkomst van dit voortgezet overleg kan nog een impact hebben op het finale opzet van de opleiding. Ook de bepalingen van een ministerieel uitvoeringsbesluit omtrent de permanente vorming kunnen nog een impact hebben op de uiteindelijke reële kostprijs van de permanente vorming.

b) Ontwikkeling en beheer flankerend instrumentarium:

Meerdere flankerende instrumenten zullen de opleiding en de werking van de deskundigen toegankelijkheid begeleiden: een website met algemene informatie rond de regelgeving en procedures, een handboek met toelichting bij de regelgeving en ontwerpprincipes rond Ontwerpen voor Iedereen, een praktische waaier met daarin de meest essentiële elementen voor een toegankelijk ontwerp en de organisatie van een helpdesk. Eveneens zal een methodiek ontwikkeld en opgezet worden om de steekproefcontroles uit te voeren.

Activiteit	Planning	Inter profielen	Inzet (md)	Inter kost	Externe kost	Totaal
Aanbesteding flankerend instrumentarium	sept 24 - nov 24	K3	12	7.858 €		7.858 €
Creatie flankerend instrumentarium	dec 24 - juni 25	A1, B1a, L1	314,5	173.283 €	32.305 €	205.588 €
Onderhoud flankerend instrumentarium	jul 25 - dec 27	L1	22	15.859 €		15.859 €
Opzet steekproeven	okt 25 - mei 26	A1, L1	25	14.795 €		14.795 €
Totaal			373,5	211.795 €	32.305 €	244.100 €

De effectieve controle op de steekproef van toegankelijkheidsnota's bij de vergunningaanvraag zal opgenomen worden door die personeelsleden van Inter die zullen instaan voor het afwijkingsadvies. Deze kost wordt onderbouwd binnen de nota aan de Vlaamse Regering betreffende het voorontwerp van Toegankelijkheidsverordening 2024. De inschatting van de benodigde aantal personeelsleden voor het uitvoeren van de afwijkingsaanvragen en de steekproefcontroles bedraagt 3,25 VTE.

Het is de ambitie om in het eerste jaar na de effectieve inwerkingtreding van de nieuwe toegankelijkheidsverordening een steekproefaantal te realiseren dat vergelijkbaar is met dit van het evaluatieonderzoek van 2018-19 (150-tal controledossiers, divers qua omvang). Op basis hiervan kan de werklust voor de 3,25 VTE personeelsleden onderverdeeld worden in 85% adviesverlening en 15% steekproefcontrole. Van de geraamde totaalcost van 318.695 € (3,25 VTE) kan aldus jaarlijks 47.804 € toegewezen worden aan de steekproefcontroles. Gezien de verantwoording voor de 3,25 VTE reeds integraal deel uitmaakt van de toelichting in de nota aan de Vlaamse Regering betreffende het voorontwerp van Toegankelijkheidsverordening 2024, wordt deze kost hier niet meegerekend bij het onderstaande overzicht.

Verdeeld over de vier komende jaren zit de inschatting van het benodigde budget voor het opzetten en organiseren van de erkenningstrajecten voor deskundigen toegankelijkheid, alsook de bijhorende flankerende initiatieven, er als volgt uit:

Scope	2024	2025	2026	2027	Totaal
Certificerende opleiding	290.891 €	270.763 €	311.732 €	270.511 €	1.143.897 €
Flankerend instrumentarium	64.918 €	157.248 €	15.590 €	6.343 €	244.100 €
Totaal	355.809 €	428.011 €	327.323 €	276.855 €	1.387.997 €

Over de periode mei 2024 en december 2027 zijn voor de uitvoering van deze taken de volgende bijkomende VTE's noodzakelijk:

Profiel	Periode	VTE
L1,25 jr	08/2024 – 12/2027	1,9
L1,22 jr	06/2026 – 12/2027	0,70
L1,20 jr	08/2024 – 12/2027	0,60
L1,15 jr	06/2026 – 12/2027	0,70
L1,8 jr	06/2026 – 12/2027	0,70
A1,17 jr	05/2024 – 12/2027	0,45
B1a,16 jr	08/2024 – 09/2027	0,15
B1b,21 jr	01/2026 – 05/2026	0,10
K3,25 jr	05/2024 – 09/2027	0,15

De uiteindelijke effectieve kosten zullen deels afhankelijk zijn van het aantal architecten dat daadwerkelijk het erkenningstraject tot deskundige toegankelijk zal doorlopen. Tussentijdse evaluaties zullen dan ook noodzakelijk zijn. Onder voorbehoud van deze evaluaties, zullen de kosten zoals begroot voor het werkingsjaar 2027 in de daarop volgende jaren structureel nodig zijn voor de erkenning van deskundigen toegankelijkheid. Een eerste evaluatie van de aanpak en de effectieve kosten wordt voorzien nadat het erkenningstraject voor de toegankelijkheidsdeskundigen 1 jaar effectief in werking is getreden.

Deze bijkomende kosten voor het opzetten en de organisatie van het erkenningstraject en het bijhorende instrumentarium door Inter zijn ten laste van de Vlaamse overheid.

Hiertoe moeten jaarlijks voormelde middelen voorzien worden op het begrotingsartikel SJ0-1SFC2CA-WT (Uitbouw Vlaams Gelijkekansenbeleid). Wat 2024 betreft wordt dit opgenomen binnen de beschikbare begrotingskredieten.

Inspectie van Financiën

De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies op 11 april 2024 mits:

- De uitgaven voor de activiteiten opgenomen in de nota aan de Vlaamse Regering en voor de activiteiten waarvoor nog geen ramingen werden toegevoegd worden opgevangen binnen de bestaande referte kredieten.
- De nota wordt aangevuld met de achterliggende uitgangspunten op basis waarvan de raming werd gemaakt (aantal opleidingen en organisatie hiervan, aantal evaluaties, aantal permanente vormingen,...). Dit is eveneens noodzakelijk voor een latere evaluatie.
- Er een overeenkomst met Inter wordt afgesloten waarin duidelijke afspraken worden gemaakt inzake de besteding van de middelen en dit aan de hand van een gedetailleerd plan van aanpak (inclusief bovenstaande uitgangspunten).

- Het personeelsluik concreter wordt uitgewerkt.

De volgende wijzigingen werden aangebracht in het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering n.a.v. het advies van de Inspectie van Financiën:

- In artikel 6 werd een nieuw tweede lid toegevoegd waarin de minister wordt gemachtigd om naast Inter ook andere organisatoren voor een deel van de permanente vorming te kunnen aanduiden. Ten gevolge hiervan wordt ook in het derde lid de machtiging aan de minister aangepast zodat ook nadere regels met betrekking tot de organisatie van de opleiding kunnen vastgelegd worden;
- In artikel 6 werd de verwijzing naar de deelnamekost in de machtiging aan de minister geschrapt. Deze verwijzing werd per vergissing behouden in artikel 6;
- In het laatste lid van artikel 8 wordt bepaald dat indien geen tijdige beslissing tot erkenning door Inter wordt genomen, de erkenning wordt geacht te zijn verleend in plaats van geacht te zijn geweigerd.

De bovenvermelde toelichting bij de budgettaire impact werd aangepast n.a.v. het advies van de Inspectie van Financiën:

- De uitgangspunten voor de ramingen werden nader toegelicht;
- Het personeelsluik werd concreter uitgewerkt;
- De uitgaven zullen opgevangen worden binnen de bestaande referte kredieten.

Bij een definitieve goedkeuring van het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering, zullen duidelijke afspraken gemaakt worden met Inter over de uitvoering van deze nieuwe opdracht, waarbij enkele minimale doelstellingen (met KPI's) worden vastgelegd. Deze afspraken en doelstellingen zullen vervat worden in de samenwerkingsovereenkomst tussen Inter en de Vlaamse Regering en in het besluit naar aanleiding van de toekenning van de bijkomende subsidiemiddelen.

Begrotingsakkoord

Het akkoord van de minister bevoegd voor het budgettair beleid werd gegeven op 31 mei 2024.

B. ESR-TOETS

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen weerslag op het personeel, werkingsuitgaven, investeringen, schulden of ontvangsten van gemeentelijke en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt na de eerste principiële goedkeuring voor advies voorgelegd aan:

- a) de Vlaamse adviesraad handicap;
- b) de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen;
- c) de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

- d) de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens;
- e) de Gegevensbeschermingsautoriteit;
- f) het Vlaams Mensenrechteninstituut.

Overeenkomstig artikel 40/6 van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties wordt eveneens na de eerste principiële goedkeuring een openbare raadpleging gehouden over voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de erkenningsregeling voor en de opdracht van de deskundige toegankelijkheid;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van:
 - a) de Vlaamse adviesraad handicap (NOOZO) met het verzoek om het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;
 - b) de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) met het verzoek om het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;
 - c) de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (Vlaamse raad WVG) met het verzoek om het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;
 - d) de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) met het verzoek om het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;
 - e) de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) met het verzoek om het advies mee te delen binnen een termijn van zestig dagen;
 - f) het Vlaams Mensenrechteninstituut (VMRI), met toepassing van artikel 9 van het decreet van 28 oktober 2022 tot oprichting van een Vlaams Mensenrechteninstituut, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen.
- 3° de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering een openbare raadpleging te organiseren overeenkomstig artikel 40/6 van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Gwendolyn RUTTEN

Bijlagen:

- Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de erkenningsregeling voor en de opdracht van de deskundige toegankelijkheid;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 11 april 2024;
- het akkoord van de minister, bevoegd voor het budgettair beleid, van 31 05 2024.